

kan naturligvis være uheldigt, at det vil gaa saaledes, at man i et Sogn vil faa Tienden afløst hurtigere end i et andet, som maaske maa vente over 30 Aar; men derved er der ikke noget at gøre, som Forholdene nu en Gang ere. Der er dog altid den Trøst for Tiendeyderne, at den Orden, hvori Afløsningen skal finde Sted, ikke saaledes som det ærede Medlem sagde, er lagt i andres Hænder, men netop i Tiendeydernes egne Hænder. Det maa blive Tiendeydernes Sag at komme frem med deres Begæring og at skaffe de fornødne Dokumenter til Veje saa hurtigt som muligt, i det hele at faa Sagen fremmet saa hurtigt som muligt. Det er ved Lovforslaget netop paalagt Finansministeren at fremme Afløsningerne i den Orden, hvori Begæringerne, bilagte med alle fornødne Dokumenter, fremkomme. Dertil vil det ærede Medlem maaske sige, at Tiden, naar Begæringerne med Bilag ville indkomme, afhænger af Tiendekommissærerne og Retskontorerne. Nu skulde man dog egentlig synes, at naar det er saa udmærkede Mænd som Tiendekommissærerne, der skulle afgøre det, kunde denne Anke ikke ventes fremsat fra det ærede Medlems Side. Men selv om det ærede Medlem mener, at Tiendekommissærerne kunne have deres svage Sider, er det dog noget, der saa overordentlig let kan raades Bod paa gennem den Instruks, hvorefter Tiendekommissærerne skulle handle; derigennem vil Regeringen, som selvfølgelig vil søge at fremme en upartisk Afløsning, have det i sin Magt at forhindre, at nogen Tiendekommissær gør Forskel mellem de indkomne Andragender. Den vil have det i sin Haand at angive Tiendekommissæren i hvilken Orden han vil have at fremme Sagerne og at tage de forskellige Begæring under Behandling. Og hvad nu dette angaar, at Sagerne Fremme skulde afhænge af Retskontorerne, da tænker det ærede Medlem vel paa Tilvejebringelsen af Panteattester eller lignende, men i saa Henseende tror jeg ikke, at der er nogen Grund til at frygte for en vilkaarlig Forhaling af enkelte Sager paa andre Sagers Bekostning. Imidlertid er det for saa vidt tilfredsstillende, at baade det ærede Medlem for Skive og det ærede Medlem for Assens ere rede til at stemme for Lovforslagets endelige Vedtagelse her i Tinget. Det kan jo i og for sig være beklageligt, at de to ærede Medlemmer ikke gøre det med et glad Hjerte, men det faar være. Naar de stemme for Forslaget, er det allerede noget, vi Forslagsstillere kunne være glade ved, om vi

end nok fik Forslaget vedtaget endda. Men der er den store Forskel paa de Herrens Afstemning og vor Afstemning, at de Herrere ville stemme for Forslaget, fordi de tro, at det ikke vil blive til Lov, i alt Fald ikke i denne Skikkelse, og fordi de ønske, at det ikke skal blive til Lov i denne Skikkelse, medens vi i Modsætning dertil stemme for Forslaget, fordi vi ønske, at det maa blive til Lov i den foreliggende Skikkelse og ville være glade ved, om vi af den Grund ikke saa Lovforslaget mere i dette Ting. Der kunde jo tænkes en anden Grund til, at dette Lovforslag ikke mere viste sig for os i dette Ting, og det det er den, at det ikke blev gjort færdigt oppe i det andet Ting. Derom vil jeg sige, at dette er en Sag, som vi Forslagsstillere ikke tænke paa at lade hvile, det er en Sag som, efter at den er tagen op af Forslagsstillerne efter en Aarrækkes taalmodig Venten ikke vil blive lagt til Side, men i en eller anden Form vil vedblive at komme frem, indtil den har faaet sin lykkelige Gennemførelse.

N. J. Larsen: Ved anden Behandling af denne Sag faldt der Ytringer i Retning af, at det foreliggende Forslag var et Forhandlingsgrundlag, hvis Fremme man nok kunde stemme for. Der er i Dag fremkommet lignende Udtalelser. Jeg kan tiltræde disse Udtalelser, men jeg ønsker dog at understrege, at Forslaget i mine Øjne ikke blot er et Forhandlingsgrundlag, som man kan stemme for, men at det er et godt Forhandlingsgrundlag, som man i høj Grad maatte ønske, der kunde komme et Resultat ud af. Om man kan billige alle Enkelthederne i et omfattende Lovforslag, er jo ikke det afgørende. Det, det kommer an paa, er, om Lovforslaget bæres af Principper, som man kan give sin Tilslutning. Jeg for mit Vedkommende kan ikke se rettere, end at det foreliggende Forslag i principiel Henseende fortjener fuld Tilslutning. Det giver Adgang til tvungen Afløsning af Tiende, og det bestemmer, at Staten skal yde en væsentlig Hjælp dertil. I begge Retninger bifalder jeg Forslaget.

Det er gaaet ved denne Behandling af Tiendesagen, som det, saa vidt jeg ved, er gaaet, hver eneste Gang der har foreligget et Lovforslag om Tiendens Afløsning. Man er kommen ind paa en ret vidtløftig Diskussion om, hvorvidt Tienden er en Skat eller en Grundbyrde. Jeg maa sige, at mig interesserer denne Diskussion ikke i nogen væsentlig Grad. Jeg tror ikke, at teoretiske, rent begrebsmæssige Betragtning-